

**Posudek na diplomovou práci J a n a Š ť a s t n é h o,
Vojenství a válečné aktivity v raném středověku
a jejich vliv na proměny společnosti**

UK FF, Ústav světových dějin, Seminář středověkých dějin, Praha 2008,

87 stran textu + 4 strany příloh

Jan Šťastný zvolil jako téma své diplomové práce pohled na proměny pozdně antické a raně středověké společnosti v galském prostoru v závislosti na vojenství. Jeho cílem bylo poukázat na propojenost vývoje v oblasti vojenských aktivit franských elit a souběžně probíhajících změn ve struktuře franské společnosti. Východiskem mu byla odborná literatura, jakož i základní dochované písemné prameny.

Svoji práci diplomant rozdělil do dvou hlavních tematických celků, jimž předchází základní uvedení do problematiky skrze kapitulu „Řím a Frankové“. V prvním oddíle se autor zabývá vývojem franského vojska, jeho strukturou a prioritami. Téma prezentuje v chronologickém nástínu od 6. do počátku 9. století, přičemž přirozený vrchol spatřuje v období vlády prvních dvou karolínských vládců. Na tyto rozборы posléze navazuje druhý oddíl, v němž se Jan Šťastný pokusil předestřít vývoj a hlavní rysy franské společnosti. Hlavním předmětem jeho zájmu byla především hierarchická struktura franské společnosti, resp. postupná geneze franských elit ve vztahu k osobě panovníků merovejské a rané karolínské dynastie.

Výsledky diplomantova snažení jsou nejednoznačné. Nejdříve bych chtěl upozornit na nedostatky formálního charakteru. Ačkoliv předkládaná práce neobsahuje nijak významné množství gramatických chyb či jiných ortografických nedostatků a rovněž styl psaní je na poměrně slušné úrovni, autor zcela nezvládl základní formální požadavky stran citačního a poznámkového

aparátu. Prokazuje bohužel naprostou neznalost citační normy, takže jak rozšiřující poznámky k textu, tak bibliografické odkazy podávají zcela nestandardní podobu (rozborem nedostatků se nehodlám blíže zabývat, stačí jen poukázat na nesmyslné střídání místa vydání zdroje a nakladatele, viz např. s. 2 a pozn. 2 a 3). Od studenta, který prošel všemi úvodními kurzy historické práce, je taková neznalost minimálně udivující a výrazně snižuje kvalitu práce. Toto konstatování platí i v případě tak zdánlivých maličností, jako je prosté zarovnání textu do bloku či poněkud odbytá příloha k textu. To vše při necelých 80 stranách textu nevrhá příznivé světlo na snahu studenta předložit co možná nejlepší výsledky svého několikaletého snažení.

Jako závažnější nedostatek ale spatřují nedokonalosti obsahové a materiální, především s ohledem na vytýčený cíl práce. Oba hlavní oddíly práce totiž na sebe navazují jen nepřímo; zatímco první drží linii vývoje vojenství od pozdní antiky do konce vlády Karla Velikého, druhá podává přehled strukturálních změn v rámci franské společnosti. Bylo by možné očekávat, že provázanost mezi oběma částmi bude větší, resp. že druhá část bude zpracována ve smyslu nástinu proměn franské společnosti v závislosti na vývoji vojenství (jak si to kladl i cíl práce). Tento prvek je však zřetelnější pouze u posledních dvou subkapitol druhého oddílu (III/c a III/d), zatímco u prvních dvou se autor omezuje více méně na vývojový pohled na strukturu franské společnosti. Postrádám přinejmenším závěrečné zhodnocení problému, které by obě části smysluplně spojilo a téma jasně syntetizovalo; jistý pokus o tuto věc v rámci závěru nelze považovat za dostatečný.

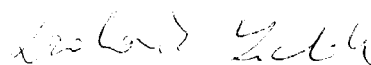
Slabší stránkou práce je i výběr bibliografie ke zpracování druhé části práce. U prvních dvou subkapitol (III/a a III/b) je evidentní převažující závislost na monografiích R. Van Dama (6. st.), resp. P. Fouracreho (7. st.). U dalších dvou kapitol, kde se více zdůrazňuje propojení vojenské a strukturální stránky franské

společnosti, se již projevuje zohlednění publikací s franskou vojenskou tematikou. Vedle těchto prací, jakkoli základních a fundovaně zpracovaných, však postrádám další rozšiřující literaturu, zejm. dílčí odborné studie. Značná část diplomní práce je viditelně postavena na přehledových a syntetických pracích (Colins, Hägermann, Barbero), což nutně propůjčuje celému dílu sice jasný a přehledný, ale přece jen poněkud povrchní a popisný charakter.

I přes výše zmíněné výtky je třeba konstatovat, že se jedná o práci psanou čtivým jazykem, která drží základní linii a je přehledná. Autor smysluplně popisuje hlavní struktury franské společnosti a zařazuje je do nutných souvislostí. Ačkoliv se jedná převážně o práci popisnou a kompilační, v některých pasážích je nutné ocenit schopnost hlubšího zamyšlení, především s ohledem na stále diskutovaný problém vzniku opancéřované jízdy v souvislosti s reformami Karla Martella. Autor se zde nebojí vyjádřit vlastní názory a zaujímá postoj k jednotlivým autoritám.

Odbornou i formální úroveň práce vyhovuje nárokům kladeným na diplomovou práci s jistými výhradami, zejména po stránce citační. Doporučuji ji k obhajobě s klasifikací dobře.

V Praze 14. ledna 2009

PhDr. ThLic. Drahomír Suchánek, Ph. D.